

**Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z wiedzy o społeczeństwie
dla uczniów klas VIII (II etap edukacyjny)
Szkoły Podstawowej w Tczycy**

1. Nauczanie wiedzy o społeczeństwie odbywa się na podstawie programu „*Wczoraj i jutro*” Program nauczania wiedzy o społeczeństwie w klasie VIII szkoły podstawowej” autorstwa Barbary Furman, zgodnie z obowiązującą podstawą programową.
2. Poniższy system oceniania z wiedzy o społeczeństwie ma na celu:
 - kształtowanie postaw i zachowań pożądanych społecznie i posługiwanie się nimi we własnych działaniach,
 - przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć,
 - motywowanie ucznia do dalszej pracy,
 - pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
 - dostarczenie rodzicom (opiekunom prawnym), także nauczycielom i dyrektorowi szkoły informacji o efektywności procesu nauczania i uczenia się, wkładzie pracy uczniów nad własnym rozwojem oraz o postępach uczniów w nauce,
 - umożliwienie nauczycielom ustawicznego doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
3. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne uczniów w następujących obszarach:
 - Stopień opanowania materiału faktograficznego i pojęciowego;
 - Dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych;
 - Stopień rozumienia tematu, zagadnienia;
 - Wyrażanie osądów i sposób argumentacji;
 - Umiejętność porównywania i analizowania omawianych sytuacji.
4. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów ma służyć monitorowaniu pracy ucznia, rozpoznawaniu poziomu umiejętności i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości z wiedzy o społeczeństwie w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania oraz formułowaniu oceny.
5. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, którzy posiadają zalecenia w orzeczeniu lub opinii Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz dla uczniów pochodzący z Ukrainy. Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla każdego ucznia ze specyficznymi trudnościami w nauce stanowią osobne dokumenty.
6. W ocenianiu bieżącym stosuje się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:
 - a) **prace pisemne:**
 - **sprawdziany (klasówki)**, obejmują większą partię materiału określoną przez nauczyciela, najczęściej po ukończeniu działu programowego; sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem; co najmniej 2 w półroczu;

- **kartkówki** dotyczące materiału z 2 – 3 ostatnich tematów i nie muszą być zapowiadane; co najmniej 3 w półroczu;

b) praca i aktywność na lekcji – ćwiczenia pisemne, karty pracy, udział w dyskusji,

c) odpowiedzi ustne, nauczyciel może pytać z trzech ostatnich lekcji lub z materiału powtórzeniowego z danego działu; co najmniej jeden raz w półroczu;

d) wyniki pracy grupowej,

e) prace długoterminowe - projekty, referaty, prezentacje multimedialne, plakaty, wywiady środowiskowe; co najmniej jeden raz w półroczu;

f) aktywność pozalekcyjna, osiągnięcia w konkursach, olimpiadach.

7. Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych).

8. Każdą ocenę z pisemnych i ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia wpisuje się do dziennika elektronicznego.

9. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych.

10. Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu w pisemne prace swoich dzieci: w czasie indywidualnych spotkań z nauczycielem przedmiotu, oraz na zebraniach wywiadowczych.

11. Uczniowie i ich rodzice są na bieżąco informowani o postępach edukacyjnych, poprzez: informację ustną, wpisy do zeszytu przedmiotowego, wpisy do dziennika elektronicznego.

12. Obowiązują następujące zasady przeprowadzania prac pisemnych:

- nauczyciel ustala termin sprawdzianu z tygodniowym wyprzedzeniem,
- sprawdzian poprzedza powtórzenie i utrwalenie wiadomości,
- sprawdzian zwykle będzie trwał 1 godzinę lekcyjną, a kartkówka do 20 minut,
- uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania,
- nauczyciel ma 14 dni na sprawdzenie i ocenę sprawdzianu,
- nauczyciel omawia i poprawia błędy uczniów na sprawdzianie wspólnie z uczniami na zajęciach edukacyjnych, a ocenę wpisuje do dziennika elektronicznego,
- jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu, musi wykazać się wiadomościami i umiejętnościami zawartymi na sprawdzianie w formie ustalonej z nauczycielem,
- jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu, powinien to zrobić w terminie ustalonym z nauczycielem do dwóch tygodni od powrotu do szkoły,
- poprawa powinna odbyć się w ciągu jednego tygodnia od oddania i omówienia pracy w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem,
- ocena otrzymana za poprawianą pracę pisemną wpisana jest jako kolejna do dziennika, do wystawienia oceny na półrocze obie są równorzędne,
- prace pisemne przechowuje nauczyciel przedmiotu do końca zajęć edukacyjnych w danym roku szkolnym.

13. Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

poniżej 30% możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny

30%-49% – dopuszczający

50%-69% – dostateczny

70%-84% – dobry

85%- 95% – bardzo dobry

96%-100% – celujący.

14. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu półrocza zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez negatywnych skutków. Zgłoszenie musi odbyć się przed rozpoczęciem lekcji.

15. W procesie oceniania obowiązuje zasada kumulowania wymagań– ocenę wyższą może uzyskać uczeń, który spełnia wszystkie wymagania związane z ocenami niższymi:

stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę wykraczającą poza materiał programowy,
- biegle wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązywać nowe problemy,
- samodzielnie sięga do różnych źródeł informacji,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- dokonuje trafnej konfrontacji teorii z praktyką i wyciągnąć prawidłowe wnioski,
- swobodnie i poprawnie posługuje się terminologią przy omawianiu zjawisk i procesów społeczno – politycznych, samodzielnie je interpretuje, ocenia i uzasadnia,
- wyraża własne zdanie, popiera je właściwą i logiczną argumentacją,
- bierze udział w konkursach przedmiotowych, w których wymagana jest wiedza wykraczająca poza treści programowe;

stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- systematycznie i efektywnie pracuje w czasie zajęć – bierze udział w dyskusjach i pracach zespołowych,
- właściwie formułuje wnioski i broni swoich poglądów,
- wyróżniając się wywiązuje się z powierzonych zadań i ról,
- sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi dzięki wskazówkom nauczyciela dotrzeć do innych źródeł informacji,
- właściwie interpretuje nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy umie rozwiązywać problemy,
- ocenia otaczającą rzeczywistość społeczno – polityczną zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości,
- samodzielnie i poprawnie interpretuje wykresy, dane statystyczne, mapy i inne środki poglądowe,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami opanowanymi w zakresie podstawy programowej;

stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- dobrze sprawnie posługuje się zakresem wiedzy i umiejętności,
- w miarę systematycznie i efektywnie pracuje na zajęciach zarówno indywidualnie i grupowo,
- często uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowo-grupowych,
- w sposób logiczny i spójny prezentuje omawianą na zajęciach problematykę,
- jasno wytłumaczyć innym omawiane treści,
- wyjaśnia związki przyczynowo – skutkowe występujące w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym,
- poprawnie i sprawnie wykonuje ćwiczenia i zadania,
- poprawnie formułuje wnioski,
- odpowiednio wywiązuje się z powierzonych zadań,

- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,

stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się najważniejszymi pojęciami i zagadnieniami przewidzianymi w podstawie programowej,
- korzysta pod kierunkiem nauczyciela z podstawowych źródeł informacji,
- poprawnie rozpoznaje, nazywa i klasyfikuje poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty, postacie życia publicznego,
- wykonuje proste zadania,
- w czasie lekcji pracuje w miarę aktywnie;

stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się podstawową wiedzą z zakresu podstawy programowej,
- poprawnie z pomocą nauczyciela, rozpoznaje, nazywa i klasyfikuje poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty, postacie życia publicznego,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności
- prace wykonuje chętnie, na miarę swoich możliwości
- konstruuje krótkie wypowiedzi do zadanych pytań.

16. Nauczyciel stosuje skalę ocen od „1” do „6”; może przy ocenach cyfrowych stosować znaki „+” lub „-”,

17. Ocena śródroczna i roczna wynika z ocen bieżących, ale nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

18. Oceny klasyfikacyjne z przedmiotu ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w klasie na podstawie systematycznej oceny pracy uczniów z uwzględnieniem ocen bieżących.

19. Nauczyciel wpisuje przewidywane oceny śródroczne i roczne z przedmiotu najpóźniej 2 tygodnie przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej. Jeśli oceną jest ocena niedostateczną – na miesiąc wcześniej.

20. Uczeń i jego rodzic/prawny opiekun może ubiegać się o ocenę wyższą niż przewidywana. Procedury z tym związane zapisane są w Statucie Szkoły.

21. Wyższa niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z wiedzy o społeczeństwie może być ustalona wyłącznie na podstawie wyniku rocznego sprawdzianu wiadomości i umiejętności.